

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS

KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO

IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ

DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

STALINO KELIU

Elna nuo 1946 metų

Kupiškis,

1960 m. birželio 26 d.

Sekmadienis

Nr. 50 (1431)

Kaina 15 kap.

Š i a n d i e n —

Tarybinio jaunimo diena

Sutikdami Tarybų valdžios Lietuvoje atkūrimo šaunųjį dvidešimtmetį, vieningai ir organizuotai atžymėkime šią garbingą jaunimo šventę!

Tarybinis jaunime!

Mokykis gyventi ir dirbti

komunistiškai!

Menininko B. Antonovo plakatas
TASS'o fotokronika

Lietuvos KP rajono komitete ir rajono
Darbo žmonių deputatų tarybos
vykdomajame komitete

Nutarimas Nr. 18

Kupiškis, 1960 m. gegužės 19 d.

DĖL RAJONO VISUOMENINĖS KOMISIJOS,
TIKRINTI KAIP VYKDOMI SOCIALISTINIAI
ĮSIPAREIGOJIMAI, SUDARYMO

Lietuvos KP Kupiškio rajono komitetas ir rajono
vykdomasis komitetas n u t a r ė:

Patvirtinti rajono visuomeninę komisiją socialistinių
įsipareigojimų vykdymo tikrinimui sekančios sudėties:

komisijos pirmininkas drg. Šimonis — «Salamies-

čio» kolūkio pirmininkas,

nariai: drg. Sagulinas — LKP rajono komiteto sek-

retorius,

drg. Matusevičius — rajono vykdomojo komite-

to žemės ūkio inspekcijos viršininkas,

drg. Zauka — rajono laikraščio «Stalino keliu»

redaktorius,

drg. Bočiulis — LLKS rajono komiteto sekre-

torius,

drg. Aukštikalnis — rajono vykdomojo komite-

to žemės ūkio inspekcijos vyr. zootechnikas,

drg. Petkevičius — M. Melnikaitės v. kolūkio

fermos vedėjas,

drg. Vanagaitė — «Neries» kolūkio pirmininko

pavadootojas,

drg. Kopūstas — «Mituvos» kolūkio traktorinės

brigados brigadininkas,

drg. Mičiūda — «Pirmūno» kolūkio kompleksinės

brigados brigadininkas,

drg. Garlinskaitė — «Tarybinio pirmūno» kol-

ūkio karvių melžėja,

drg. Jurkšaitė — «Noriūnų» kolūkio fermų ve-

dėja,

drg. Liaudanskaitė — «Skodinio» kolūkio pirmi-

nės partinės organizacijos sekretorius,

drg. Žiaubė — «Ateities» kolūkio pirminės par-

tinės organizacijos sekretorius,

drg. Mainelis — «Laisvės» kolūkio komjaunimo

organizacijos sekretorius,

drg. Naujikas — LKP Kupiškio RK propagan-

dos ir agitacijos skyriaus vedėjas,

drg. Purkėnienė — «Nemuno» kolūkio karvių

melžėja,

drg. Tipikaitė — «Antašavos» kolūkio kiaulių

šėrėja,

drg. Vilnonienė — «Aušros» kolūkio pirmininkas,

drg. Grybauskas — «Gegužės Pirmosios» kol-

ūkio pirmininkas,

drg. Stepukas — «Bugailiškių» kolūkio agrono-

mas,

drg. Valunta — «Alizavos» kolūkio pirmininkas.

LKP Kupiškio rajono komiteto sekretorius

J. PAPLAUSKAS

Kupiškio rajono vykd. komiteto pirmininkas

Z. DERELA

16 KG PIENO IŠ KARVĖS

Dar prieš porą metų sąlygos primelžti daug mūsų kolūkis la-pigaus pieno. Mano
bai atsilikdavo pieno draugės ir aš dabar
gavyboje. Tam tikra vidutiniškai primelžia-
gėdės dalis krisdavo me iš karvės per die-
ir mums, melžėjoms. na po 16 kg pieno.
Bet jau šiais metais. Vidutiniškai prižiūri-
mano draugės karvių me po 15 karvių. Kar-
vės melžiamos tris kar-
melžėjos Genė Petro-
tus, jos ištisą parą ga-
nytė, Sofija Plėtaite
nomos geros ganyk-
garsėja ir už kol-
lose, aptvaruose. Kar-
ūkių ribų. Iki šiaidie-
vės visuomet aprapin-
nai jos primelžė tos vandeniu. Taip pat
apie 1500 kg pieno. išskiriamas reikiamas
Labai džiaugiuosi, kad kiekis mineralinių me-
ir mano kuklus darbas džiagų, druskų.
buvo įvertintas. Aš Visos melžėjos da-
apdovanota LTSR bar turi sąlygas iš
Aukščiausiosios Tary-
bos Prezidiumo Garbės kiekvienos karvės
raštu. primelžti po 16 kg pie-
no.

Dabar, ganiavos lai-
kotarpiu, palankiausios

Ona Marcinkevičienė
„Pergalės“ kolūkio karvių
melžėja

PIRMŪNŲ DARBO PATYRIMUI PASKLEISTI

„Stalino keliu“ redakcija, siek-
dama plačiau nušviesti, paskleis-
ti pirmūnų darbo patyrimą, Ta-
rybų Lietuvos dvidešimtmečio gar-
bei skelbia

KONKURSA.

Konkurse kviečiame dalyvauti
visus laukininkystės ir gyvulinin-
kystės darbuotojus, garbingai vyk-
dančius įsipareigojimus didinant
laukų derlingumą, pasiekiančius vis
geresnių rezultatų pieno, mėsos ga-
myboje. Konkurse taip pat kviečiame
dalyvauti pramonės darbininkus,
technikus, inžinierius, sėkmingai
vykdančius gamybinius planus,
įdiegiančius į gamybą pažangius
darbo metodus, pritaikančius ra-
cionalizatorių pasiūlymus. La-
biausiai, žinoma, laisvų laukia-
me iš pačių racionalizatorių, sa-
vo konkrečių darbų, pasiūlymų
įdiegusių į gamybą naujoves, pa-
spartinusių gamybinius procesus.
Konkurse taip pat gali dalyvauti
kiekvienas darbo žmogus, darbi-
ninkų ir valstiečių koresponden-
tas, pateikęs aktualią medžiagą

apie žemės ūkio ir pramonės pir-
mūnų darbo patyrimą.

Rašant apie pasiektus laimė-
jimus laukininkystėje, būtina nu-
rodyti konkrečius darbo rezulta-
tus, ir svarbiausia — kas pada-
ryta ir daroma, kad būtų išau-
ginti tų ar kitų kultūrų gausūs
derliai, įvykdyti ir viršyti įsipa-
reigojimai, didinant laukų derlin-
gumą. Tas pats liečia ir gyvuli-
ninkystės darbuotojus. Kas konk-
rečiai daroma, kaip prižiūrimi ir
šeriami galvijai, iš kurių gau-
nama daugiausia pieno? Kaip dir-
ba gyvulininkystės darbuotojai,
pasiekę geriausius rezultatus
mėsos gamyboje?

Rašykite ir apie tai, koku bū-
du savo laiku atsilikę darbo ba-
rai tiek žemės ūkyje, tiek pra-
monėje, dirbant komunistiškai,
iškopę į pirmaujančiųjų gretas.
Kalbant apie pirmūnus, svarbiau-
sia aprašyti rajono kolūkių, imo-
nių komunistinių darbo brigadų
narių patyrimą, apie tuos žmones,
kurie kovoja už šį garbingą var-

dą. Laiškuose turi atspindėti pa-
prastas darbo žmogus — visų
gėrybių kūrėjas.

Daugiausia vertingiausios me-
džiagos prisijuntusiems konkurso
dalyviams bus skiriamos sekan-
čios premijos:

viena pirmoji — 300 rb,

viena antroji — 200 rb,

viena trečioji — 100 rb,

ir aštuonios paskatinamo-
sios premijos po 50 rb.

Už prisiūtą ir laikraštyje at-
spausdintą medžiagą bus išmoka-
mas honoraras, o premijos — pa-
sibaigus konkurso terminui. Kon-
kursas tęsis iki š.m. gruodžio
mėn. 31 d. Konkursui medžiagą
siųskite redakcijos adresu. Kiek-
viename laiške nepamirškite pa-
rašyti tikslų savo pavardę, var-
dą, tėvo vardą, užsiėmimą, tiks-
lų gyvenamosios vietos adresą.

«Stalino keliu» redakcija

Ir žinai,
KAD...

... „Žalgirio“ kolūkio pirmaujančios
karvių melžėjos Elena Spetylienė, Mar-
celė Didžgalvytė, prižiūrinčios po 12—13
karvių, per dieną iš kiekvienos primelžia dau-
giau kaip po 10 kg pieno.

... DANUTĖ VIČAITĖ, GENĖ PABERALIENĖ
nuo pirmaujančių kolūkio karvių melžėjų dar atsilieka.
Nors kolūkyje sąlygos visiems vienodos, tačiau šios
melžėjos iš karvės primelžia beveik perpus mažiau
pieno.

... „Žalgirio“ kolūkyje ganyklų daug.
Karvės ganant ištisą parą, šeriant jas
šviežia nepersenusia žole, iš kiekvienos
karvės dabar galima primelžti po 16
kg pieno ir net daugiau — TIK TADA
BUS ĮVYKDYTI SOCIALISTINIAI ĮSIPA-
REIGOJIMAI PIENO GAVYBOJE.

SU ŠAUTUVU RANKOSE

I vakarus nugriau-dėjo karo kanonada. Alizavoje pasirodė ilgai laukti raudon-žvaigždžiai kariai. Nesustojo jie ilgai: atsipūtė, atsigerė šal-to vandens ir vėl išėjo mušti priešų, apvalyti žemelę nuo fašistinės giltinės.

Išėjo, nulingavo voros; nužžė auto-mašinos; nužlagėjo tankai. Pasilikę ta-rybiniai žmonės ėmėsi darbo. Tačiau vos tik už miestelio pradingo pasku-tinis karys, iš palė-pių ėmė lįsti užsili-kę įvairaus plauko fašistėliai. Dori ta-rybiniai žmonės ėmėsi ginklo. Apy-linkės gyvenimui ėmė vadovauti val-sietis lietuvis Bulovas.

Vieną rudens pa-

vakarę Alizavos miesteliu nuaidėjo skardus vienišas šū-vis. Bandito kulka pervėrė Bulovo šir-dį.

— Atkeršysiu už tave, tėve!—prie tė-vo lavono tą naktį prisiekė aštuoniolik-metis jo sūnus Jo-nas.

Tėvo vletyje sto-jo sūnus. O bandi-tai slautė, žudė, de-gino. Jonas su šau-tuvu rankose ėjo per kaimus, kovėsi, gynė Tarybas. Paga-liau jis perėjo į liau-dies gynėjų eiles ir dabar kovėsi kone kasdieną.

Vieną vasaros die-ną Joną sužiedė. Te-ko atsigulti į ligo-ninę. Tačiau kaip pa-gijęs išėjo iš ligoni-nės, pirmiausia Jonas

paprašė ginklo. Ir vėl išėjo. Šį kartą jo rankose buvo kul-kosvaidis.

Buvo 1945 m. pa-vasaris. Nedidelis liaudies gynėjų bū-relis išsirušė į kai-mą. Buvo gauti sig-nalai, kad ten ir ten telkiasi banditai, ruo-šiasi žemdirbių žu-dynėms. Reikėjo bet kokia kaina užkirsti žudikams kelią.

Priešais jaunučių liaudies gynėjų akis mėlynavo giria. Pa-kirdusi pavasario saulė švelnučiais spinduliais girdė at-bundančius laukus. Giria trallavo, čul-bėjo, skambėjo. Ir taip norėjosi gyven-ti!

Staiga trenkė, su-griaudė, sutratėjo. Vaikiniai krito ant dirvos ir ėmė atsi-šaudyti, po to užėmė

pozicijas prie vien-kiemio. Šalia Jono Bulovo gulėjo Povi-las Latvėnas, o ki-toje pusėje — Petras Vainauskas. Jono kulkosvaidis tratėjo be atvangos. Staiga kažkur iš šono iššo-ko banditas. Šūviai... Latvėnas pajuto ant savo nugaros jau-nas Jono rankas. Virpčiodamos jos nu-rimo; jis nė neaik-telėjo.

Taip, Jonas Bulovas žuvo. Tačiau jo vletyje stojo dešim-tys kovotojų, pasi-ryžusių taip pat tvirtai, kaip ir Jonas, ginti Tarybas, ginti darbo žmones nuo užsiliikusio fašistinių žvėrių.

Jono Bulovo at-minimas visuomet bus šviesus Kupiškio rajono darbo žmo-nių širdyse.

Vl. Jasinskis

Varnių rajono „Naujo gyvenimo“ kolūkio kiau-lių fermoje naudojamos pusiau automatinės šė-ryklos. Jos pripildomos pašaru visai dienai. Taip šeriant racionaliau su-naudojami pašarai, žy-miai padidėjo kiaulių priešvoris, palengvėjo šė-rikių darbas. Neseniai pusiau automatinės šėryk-los pradėtos naudoti kiau-lių vasaros stovykloje.

Nuotraukoje: kiau-lių šėrėja A. Martinkutė pripildo pusiau automa-tinę šėryklą pašaru.

V. Rupšlaukio (ELTOS) nuotrauka.

irengtos automatinės šėryk-los, loviai. Taip šeriant kiau-les, vienas žmogus gali ap-tarnauti tris kartus daugiau kiaulių negu paprastai. Be to, kiauless, ganydamosios specialiuose garduose, pačios susiranda įvairių pašarų, mi-neralinių medžiagų ir spar-čiai auga, gerai vystosi. Daug ko naujo galėtų papasakoti rajono kolūkių kiaulių augin-tojams „Pergalės“ ir „Byčių“ artelių gyvulių augintojai. „Byčių“ kolūkio kiaulių au-

Nuo pat kolūkio įsikūrimo dienos

Baigėsi dar viena įtempto darbo diena. Besileidžiančios saulės spinduliai švelniai glosto dangų, papieviais vis plačiau skleidžiasi pilkšvas rūkas, vos alsuojantis vėjelis, tyliai gla-monėdamas jaunus želmenis, atneša ge-rai pažįstamos dai-nos aidą «Kai tylus vakaras ateina...» Tai grįžta po dienos dar-bų kolūkiečiai Anta-nas Kibas ir Dama-zas Zubas. Šiuos jau-nuolius «Vienybės» kolūkio kolūkiečiai pažįsta ne tik kaip pulkinius dainininkus. Jie daugiau išgarsėję

savo šauniais dar-bais, negešančia energija. Nuo pat pir-mos kolūkio įsikūri-mo dienos abu jaunuoliai pradėjo dirbti laukininkystės brigadoje. Tiesa, iš pradžių buvo neleng-va, neįprastas kolek-tyvinis darbas, daž-nai pasitaikydavo nesklaidumų, klaidų. Tačiau Kibas ir Zu-bas nenuleido rankų, dar su atkaklesniu ryžtu ėmėsi darbo—jie visa širdimi tikė-jo šviesesne ryt-diena, kolūkio suk-lestėjimu. Čia jie ir surado savo tikrąją laimę.

Lyg jūra banguoja žiemkenčiai, žaliu kilimu apsidengę va-sarojaus plotai, rau-donžiedžiuose dobi-luose dūzgia darbš-čiosios bitės. O šie plotai dideli dideli, bekrasčiai. Ir visi beribiai turtai pri-klauso ir Kibui, ir Zu-bui, visur jie jaučia savo nuoširdaus dar-bo dalelę. Kaip gi nesidžiaugti gyveni-mu, nežvelgti saulė-tajai rytdienai į akis, kada laimė, džiaugs-mas, rasti gimtajame kolūkyje, liejasi per kraštus.

B. Šarkelytė
«Vienybės» kolūkis

Jie — brigadoje geriausi

„Aukštaičių“ kolūkio ant-roje brigadoje daug darbš-čių žemdirbių. Į iš anksto paruoštą ir patręštą žemę tikrai kruopščiai, gerai, jie pasodino cukrinius run-laikų jas šeria, todėl jos keliuos, bulves, kuku-pržiūrimos kiaulessparčiai ir auga. A. Čecėnaitė netik-gera gyvulių augintoja, bet taip pat aktyvi visuome-ninkė, saviveiklininkė. O tokie žmonės daug padaro brigados laukuose ir darbo. Jaunieji kolūkiečiai stropiai prižiūri pasėlius: akėja dir-vas, naikina piktžoles, ra-voi runkelius, purena tar-puvagius.

Nuo lauko darbininkų

neatsilieka ir kiaulių au-gintoja Aldona Čecėnaitė. Ši mergina kiaulessprižiūri tikrai kruopščiai, gerai, prižiūrimos kiaulessparčiai ir auga. A. Čecėnaitė netik-gera gyvulių augintoja, bet taip pat aktyvi visuome-ninkė, saviveiklininkė. O tokie žmonės daug padaro brigados laukuose ir darbo. Jaunieji kolūkiečiai stropiai prižiūri pasėlius: akėja dir-vas, naikina piktžoles, ra-voi runkelius, purena tar-puvagius.

Pilnai pateisina patikėtas pareigas ir brigados laiškanešys Aldona Greičianaitė. Nors dabar darbo daug—baigiasi pirmasis pusme-tis ir daugeliui prenumera-torių tenka priminti bei pra-tęsti laikraščio, žurnalų prenumeratą, tačiau Aldo-nai energijos netrūksta. Ji spėja atlikti visada laiku savo darbą, rasi ją vaka-rais ir Norianų kultūros namuose saviveiklininkų bū-relyje.

A. Žily

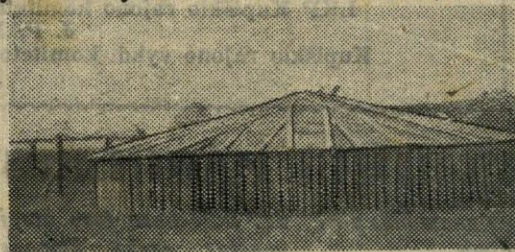
DIDELĖ NAUJOVĖ auginant kiaules

Mokykimos iš „Byčių“ ir „Pergalės“ kolūkių kiaulių augintojų patyrimo

Kas lankėsi „Byčių“ ir „Pergalės“ kolūkiuose, tas pastebėjo, kaip naujoviškai auginamos kiauless. Jos randa-si specialiai aptvertame garde, kuris suskirstytas į keturias dalis. Gardo vidu-ryje pastatytas apskritas, ne-aukštas namelis, į kurį kiau-lės sueina tik ilsėtis. Tai la-bai paprastas ir pigus būdas kiaulių prieaugliui auginti.

Dabar apie pačius namelius. Kaip jie įrengti? Lankantis gyvulininkystės ir veterina-

rijos mokslinio tyrimo insti-tute moksliniai bendradarbiai mums pasiūlė statyti apvalius namelius kiauless lauko stovyklose. Šią mintį mes ir stengiamės įdiegti rajono kolūkiuose. Pirmiausia, kaip jau minėjau, teigiamą šių na-melių reikšmę suprato „Per-galės“ ir „Byčių“ kolūkių kiaulių augintojai.

„Byčių“ kolūkyje namelis įrengtas 16 m diametro. Jame telpa 125 priaugančios kiauless. O jis įrengtas taip: apskritime sukaityti stulpai, ku-rie virš žemės sudaro vieną metrą aukščio. Apskritimo centre įkastas dviejų metrų stulpas. Į šį stulpą nuo kraš-tinių apskritimo stulpelių su-vestos gegnės. Ant jų uždė-ti grebėstai ir apdengtas sto-gas.

„Pergalės“ kolūkyje name-lis pastatytas 6 m diametro, į kurį telpa 80 kiaulių prie-

auglio. Tokių namelių pasta-tymas „Pergalės“ kolūkyje kainavo tik apie 250 — 300 rublių. Kaip matome, kad tai nepaprastai pigūs ir tik-rai praktiški nameliai. Svarbiausia, kad jie pagaminti iš vietinių statybinių medžiagų atliekų, kurių kolūkyje vi-suomet atsiranda. Namelio stogą galima uždengti kuo tik norima: ir šiaudais, ir len-tų liekanomis, ir toliumi.

Šie nameliai yra tuo prak-tiški, kad juose kiauless gali-ma auginti ir žiemos metu.

Kadangi jų kraš-tai vasarą būna išpinti tik kark-lais, tai žiemą jie apmetami mėšlu arba šiau-dais. Namelis randasi centre gar-do, kuris suskirstytas į ketu-rias dalis. Į namelį keturiose vietose padaryti varteliai, iš kurių atdari paliekami tik vieni. Pro juos kiauless ir vaikšto į vieną užtverto gar-do dalį. Kadangi gardas su-skirstytas į keturis skyrius, tai viename gardo skyriuje kiauless laikomos 30 dienų. Pervarius jas į kitą skyrių, žemės paviršius išlyginamas, išakėjamas ir užsėjama miš-iiniai. Ir taip gardų skyriai kaitaliojami.

Čia ir yra pagrindinė šios stovyklos reikšmė, kad kiau-lės gamos specialiuose gar-duose, tam reikalui joms pa-sėjami mišiniai ir kitos pa-šarinės kultūros. Apskaičiuo-ta, kad čia žymiai sumažėja kiaulienų savikaina. Mat, palengvėja pats kiaulių šėri-mas. Tiek „Byčių“, tiek „Per-galės“ kolūkiuose garduose

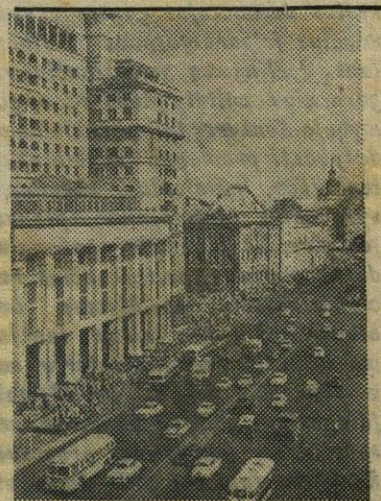
gintojai Bronius Juozevičius, Jurgis Bolna, „Pergalės“—Elz-bieta Simaškienė ir G. Jėčiūtė naujuose nameliuose, garduo-se išaugino nemaža kiaulių prieauglio.

Reikia užtikrinti, kad namelyje nebūtų tuščios vietos, visas jo plotas bū-tų užimtas gyvulių. Prie-šingu atveju, esant tuščiai vietai, kiauless mėslą meta namelyje ir susidaro sunku-mų ji išvalyti.

Šitokius pigius ir praktiš-kus namelius gali pasistatyti kiekvienas kolūkis. Pastatius namelius, įrengus apie juos gardus, iš pagrindų pageri-namos kiaulių augimo sąly-gos, ypač vasaros laikotarpiu. Prisimenant, kad šie name-liai kiauless auginti tinka ir žiemą, praktika parodo, kad mes, išnaudodami visas vie-toje esamas sąlygas, galime žymiai padidinti ir atpiginti kiaulienų gamybą.

Nuotraukoje: namelis kiau-less „Byčių“ kolūkyje.

Petras Aukštikalnis
Rajono žemės ūkio inspekcijos
vyr. zootechnikas

Maskva šiandieną. Maniežo aikštė prie „Maskvos“ viešbučio. N. Granovskio (TASS) nuotr.

STALINO
KELIU

2 psl. 1960 m. birželio 26 d.

Kad dar daugiau gautume pieno

„Gegužės Pirmosios“ kolūčio galvijų augintojai pieno gavyboje pasiekia vis geresnių ir geresnių rezultatų. Žymiai padidėjo pieno gavyba dabar, pradėjus karves ganyti laukuose, papildomai šerti žaliuoju pašaru.

Kiekvienam gerai žinoma, kad pieno karvės daug duoda tik tada, kai jos geria pašarus pilnai aprūpinamos žiema, o vasarą rišamos geroje ganyklose, papildomai šeria. Dabartiniu metu pašarus karvės rišamos dobiluose. O tai gerai, nes jos neišmindo viso ploto, o nuėda tik tiek, kiek pasiekia. Daug darbo, didinant pieno gavybą, tenka idėti ir kolūčio karvių melžėjoms. Zosel Dionaitei, Stefai Matulionienei, Juzefai Vilčinskienei ir kt. Jos kruopščiai prižiūri priškirtąsias karves: per dieną po keletą kartų jas perklija, pagirdo, visuomet laiku melžia. Fermos vedėja Felė Selezniavaitė vos spėja sukurti, priimdama iš melžėjų pilnus garuojančius, putojančius pieno bidonus.

— Žymiai daugiau galima būtų gauti pieno ir žiemos metu, jeigu karvės būtų laikomos geroje patalpose, — dažnai kalba kolūčio karvių melžėjos. Tai tiesa. Kolūkyje — tik viena didesnė karvė, o kadangi karvių banda skaitlinga, tai žiemą dalis karvių laikomos mažuose pastatuose. Tas apsunkina tinkamą jų priežiūrą.

— Taip ilgiau nebebus, — vieningai nutarė kolūkiečiai visuotiniame susirinkime. Jiems pritarė ir kolūčio valdyba.

Naujos karvidės statyba jau pradėta. O kad mažiau kainuotų, karvidė statoma iš molio. Joje tilps 100 karvių. Kolūčio statybininkai jau užbaigė pamatus, o dabar, padedant kolūkiečiams, sparčiai kyla ir sienos.

Neatsilieka ir kolūčio žemdirbiai. Kiekvieną dieną kolūčio laukuose margoja moterų skarelės. Tai pirmos ir antros brigadų kolūkiečių ravi cukrinius runkelius, prižiūri kaupiamuosius. Joms padeda ir karvių melžėjos.

L. Girdutis
„Gegužės Pirmosios“ kolūkis

Dvidešimtmečiui — naujos darbo dovanos

Artėjantį Tarybų valdžios Lietuvoje paskelbimo jubiliejų ruošiasi sutikti ne tik kolūčio žemdirbiai, kurie laiku ir gerai pasodino bulves, cukrinius runkelius, kukurūzus, juos nuravė, apkaupė. Su džiugiais laimėjimais įžymiąją datą sutinka ir kolūčio gyvulininkystės darbuotojai, sėkmingai įvykdydami socialistinius išpareigojimus pieno gavyboje.

Kad būtų gauta vis daugiau ir daugiau pieno, stropiai organizuotas galvijų ganymas: ištisą parą jie laikomi lauke, aprūpinami šviežiu vandeniu. Visos kolūčio karvių melžėjos aktyviai kovoja su karvių bergždumu. Čia joms daug padeda dirbtinio galvijų apseklinto punkto technikas vet. felčeris T. Kriauza. Nuo gegužės 1 dienos kolūkyje dirbtiniu būdu

apsėklinta 110 visuomeninių karvių. Kolūčio melžėjos Stasė Kriauzaitė, Stefa Barisiukaitė dabar iš kiekvienos melžiamos karvės primelžia daugiau kaip po 10 kg pieno per dieną.

R. Širvinta
„Ateities“ kolūkis

PIRMIEJI PRADALGIAI

Gera organizuojami ūkiniai darbai abiejuose „Tarybinio pirmūno“ kolūčio brigadose. Išpurenti visi bulvių pasėlių plotai, o taip pat ir kukurūzai. Kolūčio moterys išretino ir nuravė cukrinius runkelius.

Abiejuose brigadose vyksta ir šienapūtė. Pirmieji plauti dobilus išėjo Antanas Vosylis ir Bronius Aukštikalnis. Jei tik bus palankus, nelietingas oras, už kelių dienų visi kolūčio dobilai bus pastogėse. O tai jau daug reikškia, kaupiant pašarus žiemai. Kolūkyje taip pat pagamintas didelis kiekis žaginių. Tarybų Lietuvos dvidešimtmetį artelės nariai pasiruošę sutikti pilnai užbaigtą šienapūtę, pagaminę visuomeniniams gyvuliams daug ir vertingų pašarų.

P. Beržinis.
Tarybinio pirmūno“ kolūkis

Neseniai medicinos felčerė DANUTĖ PIVORIUNAITĖ pradėjo dirbti „Vedrupio“ kolūkyje, tačiau nuširdžiu darbu jau įsigijo visų kolūkiečių meilę, pasitiki ją. Ji pati lanko kolūkiečius namuose, tikrina jų sveikatą. Reikalui esant, felčerė D. Pivoriunaitė visada suteikia medicininę pagalbą ir po darbo valandų.

A. Durgys

Prižiūrint pasėlius — naikinant piktžolės, purenant dirvą — pagrinčius lauko darbus „Juodpėnų“ kolūkyje atlieka mechanizatoriai VLADAS BALYS, ALBERTAS BALYS, VLADAS BUTKUS. Kukurūzų pasėlių priežiūroje žemdirbiams visiškai nereikia naudoti rankų darbo.

A. Janauskas

Antrosios laukininkystės brigados žemdirbiai pirmąją kolūkyje visuose ūkiniuose darbuose. Darbiausi jų — P. MAŽYLIS, V. STONYS, K. MATUZAS, K. ŠILEIKIENĖ, D. MAŽYLIENĖ, S. BUGAILIŠKAITĖ. Brigadininku čia dirba V. Vymantas. Gal tik vienas šios brigados narys Bronius Pujanauskas iki šiol dar nepritampa prie darbstaus kolektyvo, vengia darbo gamyboje.

A. Petrauskas
„Juodpėnų“ kolūkis

Iš nepaskelbtų laišku redakcijai

Prieš kurį laiką mūsų laikraščio skaitytoja K. Markauskienė rašė redakcijai, kad „Pirmūno“ kolūki nereguliariai atvyksta kilnojamas kinas, kad kino seansai tęsiasi po 3 ir net po 4

valandas, bloga filmų demonstravimui kokybė, nesuprantamas garšas.

Rajono kultūros skyriaus vedėjas J. Laucius redakcijai praneša, kad faktai pasitvirtino. Nepatenkinamas kino mechanikų darbas apsvaistytas gamybiniame pasitarime, duoti nurodymai, kad kino filmų demonstravimas vyktų tvarkingai ir punktualiai.

VISKAS PRAPUOLĖ, IR RĖMŲ NELIKO...

Maždaug prieš metus „Gegužės Pirmosios“ kalūkyje rengiariiai buvo leidžiamas sienlaikraštis ir, reikia pasakyti, neblogas.

Jame pasisakydavo artelės pirmūnai. Žinoma, rasdavosi vietos ir tiems, kurie dar vengdavo darbo kolūkyje.

Kaip gi šiandieną sieninė spauda kolūkyje mobilizuoja kolūkiečius septynmečio užduočių vykdymui, žemės ūkio produktų gamybai? Arsusilaukia aštraus tojus, bet ir apie žodžio dar pasitai-

kantiejiinginiai, apsilaidėliai? Deja... Tiesa, redkolegija su D. Misiūnaitė priešakyje dar egzistuoja, bet tik egzistuoja. Sienlaikraščio dabar nė su žiburiu nerasi. Anot, kolūkiečių, žiurkės jau sienlaikraščio rėmus sugriaužė. D. Misiūnaitė visgi bando teisintis: „Kad šiuo metu nėra apie ką rašyti“. Nieko sau — nėra apie ką rašyti! Ne tik apie kolūkiečius — darbų pirmūnus, gyvulininkystės darbuotojus, bet ir apie pačią sienlaikraščio

redkolegiją, apie redaktorių D. Misiūnaitę reikėtų didžiausią straipsnį parašyti.

Dabar kolūkyje pats darbmetis. O kiek daug pirmūnų! Pasitaiko, aišku, ir atsiliekančių. Kodėl jų neparodyti visiems artelės nariams — neparodyti apie juos sienlaikraštyje? Štai, Petras Mikonis, Alfonsas Radinas geriausi gamybininkai. O kiek daug tokių žmonių visame kolūkyje!

J. Vyšnelis
V. Dagys
„Gegužės Pirmosios“ kolūkis

DVIDEŠIMTMEČIO DIENORAŠTIS

NEUŽMIRŠTAMA DIENA

1940 m. birželio 24-oji — jos! — skelbė laikraščiai (žiūr. neužmirštama ypač Kauno nuotrauką), kviesdami visus darbo žmonėms. Tą dieną į iškilmes. Kaune įvyko milžiniška de-

Tai buvo jaudinantis atgimusių Lietuvos liaudies jėgų paradas. Kauno gatvėse dar niekad nebuvo tiek daug žmonių, pirmą kartą miestas pamatė tokią gausybę raudonų vėliavų.

LIAUDIES BALSAS

Visi darbo žmonės

į džiaugsmo ir padėk

1. Reikalavame Lietuvos V.
2. Reikalavame Profesinų
3. Visiškai paroma visiems
4. Reikalavame, kad būtų
5. Liaudies priėjus tokie
6. Betaniami ir mažesni
7. Tiesiogiai pagalba bed-
8. Pasitinkime, kaip prie
9. Sveikiam, patalviam
10. Tiesiogiai Sovietų Sąj.
11. Tiesiogiai Sovietų Sąj.
12. Tiesiogiai dalyvaujan-
13. Tiesiogiai draugais. Štai

„Lai nei vienas darbo žmogus“

monstracija, kurioje dalyvavo apie šimtą tūkstančių žmonių. „Lai nei vienas darbo žmogus nepraleidžia šios didingos istorinės manifestaci-

racijose buvęs politinis kalnys drg. M. Šumauskas, — kad tai, ko mes reikalaujame, vyriausybė išpildys, kad vyriausybė eis kartu su mumis, o mes su vyriausybe“.

KOMUNISTŲ PARTIJA LEGALII

Birželio 25 dieną Lietuvos Komunistų partijos legalizavimą. Ši žinia buvo sutikta su didžiuliu džiaugsmu ir entuziazmu visame krašte. Lietuvos darbo žmo-

nės gerai žinojo, kad nė viena politinė partija Lietuvoje nebuvo pakėlus tiek sunkios didvyriškos kovos ir persekiojimo, kiek teko pakelti Lietuvos Komunistų Partijai.

LEGALI „TIESA“

Birželio 26 dieną legaliai išėjo laikraštis „Tiesa“ — Lietuvos Komunistų partijos organas (atsakinguoju reaktoriumi pasirašė Vladas Niun-

ka). Laikraštyje atspausdintas Lietuvos KP Centro Komiteto atsisaukimas trumpai apžvelgė LKP kovų ir pergalių kelią. Beveik 22 metus Lietuvos kompartija buvo žiauriai persekiojama, jos nariai žudomi ir pūdomi kalėjimuose.

STALINO KELIU

3 psl. 1960 m. birželio 26 d.

SKAITYTOJAI APIE RELIGIJOS ŽALĄ

Už vargonų jaunuolis

Už langų žaliuoja vasara. O saulės spindulių, nors riekusiomis semk. Neišsėmsi jų — neišbarstysi! Neišsėmsi ir džiaugsmo, kurio pilni laukai, pilnos trobos.

Kai ateina vakaras ir Kupiškio miestas paskęsta gaivioje vasaros prieblandoje, gatvėse pabyra būreliai jaunuolių ir merginų, kultūros namuose suskamba akordeonas — liaudies šokių šokėjai ruošiasi respublikinei jubiliejinei Dainų šventei. Tačiau Čkalovo gatvėje iš namo, kuris paženklintas numeriu 12, suskamba kartais ir kitoks balsas. Groja fisharmonija, vieną po kitos jauno vaikinų balsas plėšia giesmes...

— Kas gi tai? — stebisi praeiviai, klausinėdamas vietinių.

Vilius Girklys mokosi dirbinių jaunimo vidurinėje mokykloje VII klasėje. Jam tik septyniolika metų. Turėdamas muzikinių gabumų, jis atkreipė bažnyčios vargonininko Jono Gimžausko dėmesį.

— Padarysiu iš tavęs vargonininką, — pareiškė kartą,

kaip visuomet įmankęs, vargonininkas. — O tu mane už tai rytais ir vakarais pavaduosi...

Greit prikalbėjo septyniolikmetį jaunuolį bažnyčios tarnas. Dabar jis gali į dievulio sveikatą iki nuvirtimo gerti, yra kas pavaduoja. Na, ir geria...

— O kodėl nesilinksminai, — kalba Gimžauskas, — juk dar atsiranda dosnių tikinčiųjų... Tik duok, dieve, kad jų niekad netrūktų... Už tai iš tiesų verta pasimelsti...

Nejaugi bažnytinį tarną dykaduoniavimas paviliojo ir Girklys? Nesinorėtų tikėti. Juk jis — tarybinis moksleivis! Jam atdara kiekviena biblioteka. Jis gali gauti kokios tik nori literatūros — ateistinės, mokslinės, grožinės...

Skaityk, Viliu, mokykis ir tu suprasi, kad suki ne tuo keliu, kokiū turėtų žengti tarybinis jaunuolis. Pradžiai paskaityk buvusio kunigo, kadaise kunigavusio Kupiškėje, J. Ragauskos knygą „Ite, missa est“. Ji daug ką tau pasakys!

P. Rugelis

Kupiškis

ŽINIOS

apie pieno gavybos socialistinių
įsipareigojimų vykdymą
rajo kolūkiuose

už 1960 m. birželio mėn. II dekadą (iltrais)

Eil.Nr.	Kolūkio pavadinimas	Primelžta pieno iš I karvės		Palyginus su praeita dekada (*) arba(-)
		per dekadą	per vieną dieną	
1	„Alizava“	127,4	12,7	-0,5
2	„Salamiestis“	119,5	12,0	*0,8
3	„Tarybinis pirmūnas“	113,5	11,4	*1,3
4	„Nemunas“	103,5	10,4	-0,6
5	„Šetekšna“	98,5	9,9	*1,2
6	„Gegužės Pirmoji“	93,0	9,3	*0,4
7	„Pergalė“	92,6	9,3	*0,1
8	„Vienybė“	81,9	8,2	*1,0
9	„Naujas gyvenimas“	73,1	7,3	*1,3
10	„Neris“	71,8	7,2	*0,4
11	„Laisvė“	71,2	7,1	*0,2
Viso I grupėje:		95,4	9,5	*0,3
1	„Aušra“	130,0	13,0	*1,1
2	„Byčiai“	111,9	11,2	*1,1
3	„Noriūnai“	106,0	10,6	*0,8
4	„Sviesa“	101,5	10,2	*0,6
5	„Antašava“	98,7	9,9	*1,6
6	„Juodpėnai“	96,7	9,7	*1,3
7	„Lėvuo“	86,3	8,6	*0,6
8	„Ateitis“	84,7	8,5	*0,5
9	„Pirmūnas“	84,0	8,4	*0,5
10	„Žalgiris“	83,1	8,3	*1,6
11	„Vedrupys“	72,5	7,3	*0,7
12	„Pakupys“	71,8	7,2	*0,5
13	„Aukštupėnai“	69,9	7,0	*1,1
14	„Pirmoji vaga“	62,4	6,2	*1,2
15	„Palanga“	62,2	6,2	-0,4
16	„Žadeikiai“	51,8	5,2	*0,4
Viso II grupėje:		84,8	8,5	*0,9
1	M. Melnikaitės v.	104,3	10,4	*0,3
2	„Atžalynas“	100,6	10,1	*0,9
3	„Svyturys“	96,8	9,7	*1,0
4	„Uoginiai“	88,3	8,8	*1,3
5	„Laukminiai“	88,3	8,8	—
6	„Vėžionys“	87,9	8,8	*0,5
7	„Mituva“	86,3	8,6	*1,6
8	„Aukštaičiai“	80,5	8,1	*2,6
9	„Mičiurino v.“	76,0	7,6	*0,8
10	„Skodiny“	75,9	7,6	*0,9
11	„Sakalas“	73,2	7,3	*1,0
12	„Tiesa“	70,7	7,1	*0,2
13	„Pyvesa“	68,5	6,9	*0,8
14	„Lukony“	67,3	6,7	*0,5
15	„Mūsų rytojui“	64,5	6,5	*0,9
16	„Bugailiškiai“	61,1	6,1	—
17	„Adomynė“	58,0	5,8	—
Viso III grupėje:		77,6	7,8	*0,8
Viso rajone:		84,9	8,5	*0,7

* daugiau
- mažiau

CSV rajono inspektorius

NEVALGYKITE— NUODINGA!

Vaikai, o dažnai ir suaugusieji renka slyvų, vyšnių, bei abrikosų kauliukus ir valgo jų branduolius. Suvalgius 50 vyšnių ar 70–100 slyvų arba abrikosų branduolių galima sunkiai, net mirtinai apsinuodyti.

Slyvų, vyšnių, abrikosų, o taip pat kardžio migdolo kauliukuose yra tam tikras kiekis amigdalinio gliukozido, kuris, veikiamas virškinimo fermentų, skilvyje ir žarnyne virsta gliukoze ir stipriu nuodu — ciano rūgštimi. Kuo daugiau suvalgoma kauliukų, tuo sunkesnės pasekmės. Džiovintų, ilgai išlaikytų, kepintų ar virtų branduolių nuodingumas nesumažėja. Kauliukai nuodingi ir prinokusių, ir neprinokusių vaisiuose. Vyšnių, slyvų ir abrikosų kauliukais dažniausiai apsinuodija vaikai (dažniau berniukai), todėl tėvai ir mokytojai turėtų išaiškinti vaikams tokio apsinuodijimo pavojingumą.

Pirmieji apsinuodijimo požymiai pasireiškia po 4–5 valandų. Nukentėjusiam skauda ir svaigsta galva, nutirpsta galūnės, darosi tvanku, sunku kvėpuoti, pasireiškia skausmai skrandyje, širdies srityje, silpnumas, o kai kada vėmimas. Vemiant jaučiamas karčiųjų migdolų kvapas. Sunkiais atvejais ligonis netenka sąmonės, net miršta.

Nukentėjusiam būtina sužadinti vėmimą, praplauti skrandį. Duoti išgerti keletą stiklinių šilto vandens, sukelti dirbtinį žiovulį. Skrandį plauti geriausia 0,025% kalio permanganato tirpalu (sviesiai rausvas atspalvis). Ligonio suvijoje pagerėja, išgėrus 200 gramų 20% gliukozės tirpalo. Duoti nusiųti amoniako. Nusilpusi širdies darba suaktyvina stipri arbata ar kava. Ligonį būtina sušildyti, paguldyti, apdėti karštomis pūslėmis. Vartoti alkoholi apsinuodijus — netinka. Jis tik pakenks. Apsinuodijęs slyvų, vyšnių arba abrikosų kauliukais žmogus yra laikomas sunkiai sergančiu ligoniu, todėl turėtų būti gydomas ligoninėje. Praėjus pavojui, ligonis privalo dar 2–3 dienas gulėti lovoje, nes ciano rūgštis smarkiai paveikia nervų sistemą.

E. KRISTAPAVIČIENĖ

IVAIRENYBĖS

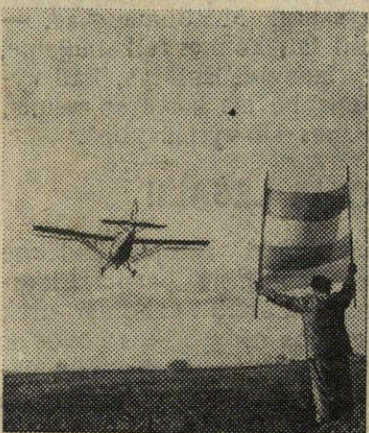
Mirtis pasitraukė tris kartus

Paryžiaus Sen Klu priemiesčio klinikoje įvyko nepaprastas medicinos praktikoje atsitikimas: sergančios mergaitės širdis buvo atgaivinta, praėjus 11 minučių po to, kai ji visiškai sustojo.

...Dešimt metų Ami-Mari perklaudą išgėrė per daug didelę dozę vaistų. Netrukus mergaitė pasireiškė stipraus apsinuodijimo simptomais: ji neteko sąmonės, regėjimo, sutriko kvėpavimas, nusilpo pulsas. Būklė buvo sunki, kai ji buvo atgabenta į krūtinės chirurgijos polikliniką. Tačiau pasirodė, kad jai jau padėti negalima: širdis nustojo plakusi. Vienas chirurgas vis dėlto nusprendė pamėginti grąžinti mergaitę gyvybę. Jis atidarė krūtinės ląstą, pasiekė širdį ir pradėjo ją masažuoti ranka. Įvyko pirmasis stebuklas: praėjus 11 minučių po to, kai širdis buvo visiškai sustojusi, ji ėmė vėl pulsoti. Tačiau netrukus vėl dingo bet kokie gyvybės ženklai. Chirurgas pakartojė savo metodą. Į širdies raumenį buvo įleista adrenalino, ir po keturių minučių širdis vėl pradėjo veikti.

Vis dėlto dėl bendro organizmo apsinuodijimo mirtis nepermaudama artėjo.

Gydytojų konsiliumas, kuriame dalyvavo žymūs Paryžiaus specialistai, nutarė griebtis dar vienos priemonės: perpilti kraują. Iš kūdikio organizmo buvo ištrauktas apnuodytas kraujas ir pakeistas nauju, kurį davė 12 žmonių. Anos - Mari gyvybė buvo išgelbėta, ši kartą galutinai. Mergaitės sveikata palaipsniui gerėja, ir po tam tikro laiko ji išeis iš klinikos. J. Kuročnikas

VENGRIJOS LIAUDIES RESPUBLIKA. Piktžolių naikinimui žemės ūkio ministerija plačiai naudoja lėktuvus «Gavron», kurie gauti šiais metais iš Lenkijos. Žemės ūkio aviacija padeda valstybinių ir kooperatinių ūkių žemdirbiams išauginti gausių derlių.

Interfoto MTI

STALINO KELIU

4 psl. 1960 m. birželio 26 d.

V. Lenino 90-osioms gimimo metinėms paminėti Kupiškio rajono liaudies švietimo skyrius, LLKJS konkursą laimėjo moksrajo komitetas ir „Stalino keliu“ redakcija skelbė moksleivių atelstinio apsakymo konkursą.

I vieta—Vida Vaitonytė, VI. Rekašaus v. vidurinės mokyklos moksleivė, už apsakymą „NEBAIGTA ISTORIJA“.

II vieta—Jonas Janilionis, VI. Rekašaus v. vidurinės mokyklos moksleivis, už apsakymą „KUNIGO ŠEIMININKĖ“.

III vieta—Vytautas Žekonis, Gaigalių septynmetės mokyklos moksleivis, už apsakymą „PRALAUŽTI LEDAI“.

Konkurso laimėtojai premijas atsilima redakcijoje.

Konkurso rengėjai

Malda, šypsniš, mirktelėjimas

— Biauzybės, išdūkėliai! — Nužiūrėjęs į savo laimingą švokštę visas pergedęs „Uoginių“ kolūkio II brigados kolūkietis Vincas Pribušauskas. — Tik pamanyk, namus gyvenvietėje statyti... To dar betruko!

Visą valandą burnoje Pribušauskas ant „Uoginių“ kolūkio kolūkiečių J. Pajuodžio, L. Žurausko ir P. Milaševičiaus, visą naktį blaškėsi po lovą, ir vien už tai, kad jie pasistatė gyvenamuosius namus kolūkio gyvenvietėje.

Kai rytą pagaliau pragydo gaidys, pragydo ir Pribušauskas:

— Aš ne iš tokių, kad gyvenvietėje statyčiau namus! Nesulauks tie, kad juos kur... Ir čia Pribušauskas, pasitelkęs visą krūvą moterėlių, ėmė šventas giesmes pyškinti, melsti dievą, kad Antašavos apylinkės Tarybos pirmininkas Kazys Petronis nesusidraustų jo, kai jis ims statyti sau namą ne gyvenvietėje. Ir kaip gi jums atrodo, skaitytojai, pavyko jam ar ne? Tiesiog įvyko stebuklas! Išklause dievas maldų. Apylinkės pirmininkas Petronis nė žodelio nepasakė. Anot Pribušausko, liežuvį pirminkui dievas paraližavo...

gajį kaimyną, šoko statyti namą ne gyvenvietėje ir Stasys Klimavičius. Kaip ten buvo, kaip nebuvo, bet apylinkės Tarybos pirmininkas Petronis irgi nė mur mur... Žmonės kalba, kad Klimavičius pirmininką paveikė reikšminga šypsena...

Tačiau už vis laimingiausias „Uoginių“ kolūkyje tai kolūkietis Povilas Miševičius. Sau ir net savo uošvei namus pastatė ne gyvenvietėje! Ir nieks nei žodelio...

— Aš, broliukai, moku prieiti prie apylinkės pirmininko Petronio, — dabar jis dažnai giriasi kaimynams ir vis dešine akimi reikšmingai mirkteli.

Vieni sako, kad tas mirktelėjimas dešine akimi reiškia degtinę, antri — pinigus, treči — giminystę, bet kaip ten tikrovėje yra nei pats nelabasis nežino, nepasakytų. Ir vis dėlto visa tai reiktų išaiškinti!

P. Kurlmelis

ATOSTOGOS BUS ĮDOMIOS

Mokslo metai baigėsi, tačiau mokyklos aplinka neištuštėjo. Visada matyti moksleivius su kibirais, kirviais, kastuvais. Įvairių klasių moksleiviai tvarko mokyklos aplinką, talkininkauja statybiniams, statantiems naują mokyklą, triūsia mokyklos bandomajame sklype, ruošia geografinę aikštelę, atremontuoja klases. Vyresnių klasių moksleiviai nutarė supiauti mokyklos malkas ir užsutaupyti lėšas suruošti ekskursiją.

Vasaros atostogos Alizavos vidurinės mokyklos moksleiviams bus įdomios kaip niekad! P. Juodisnka

DRAUGIŠKOS VARŽYBOS

Š. m. birželio mėn. 16 d. įvyko draugiškos tinklinio varžybos tarp „Juodpėnų“ ir Mičiurino vardo kolūkių komandų. Susitikimą rezultatu 2:1 laimėjo Mičiurino vardo kolūkio jaunimo komanda. Geriausiai žaidė šios komandos dalyviai Domas Puteikis ir Vladas Stukas.

Tokioms draugiškoms varžyboms Mičiurino vardo kolūkio jaunimas ateityje iškviės ir kitų kolūkių jaunimo komandas.

K. Jakubauskas

Redaktorius S. Zauka

MAINAU butą, esantį Panevėžyje (3 kambariai, virtuvė, balkonas), miesto centre — Respublikos g-vė Nr. 17, į butą Kupiškėje. Kreiptis: Kupiškis, tel. Nr. 85, Karpovas A. G.